

PM 2008:224 RI (Dnr 009-1550/2008)

Folkrörelsernas situation i Stockholm

Skrivelse från Carin Jämtin (s)

Borgarrådsberedningen föreslår kommunstyrelsen besluta följande
Skrivelsen från Carin Jämtin (s) anses besvarad med vad föredragande borgarrådet anfört.

Föredragande borgarrådet Sten Nordin anför följande.

Ärendet

Carin Jämtin (s) har i en skrivelse till kommunstyrelsen den 11 juni 2008 föreslagit att kommunstyrelsen i samråd med berörda nämnder och bolag belyser de frågor om folkrörelsernas situation i Stockholm som redovisas i skrivelsen och återkommer med förslag till kommunstyrelsen.

Beredning

Ärendet har remitterats till stadsledningskontoret.

Stadsledningskontoret anser att Stockholms stads stöd till frivilligorganisationer är väl inriktat till att stödja barn- och ungdomsverksamhet och kraven som ställs på föreningarna i kombination med möjligheten att söka stöd för nystartade föreningar gör att det är relativt enkelt för ungdomsorganisationer att söka stöd från Stockholms stad.

Mina synpunkter

Jag delar skribentens engagemang för Stockholms föreningsliv och de värden detta tillför staden. Utifrån en borgerlig samhällssyn är det självklart att bejaka föreningslivet och det civila samhället och att verka för att stärka föreningslivets bärkraft.

Sett till de demokratiska principer som föreningslivet vilar på är det inte minst av betydelse ur ett integrationsperspektiv. Staden tillhandahåller idag ett omfattande stöd till föreningsliv i olika former, vilket både skribenten och stadsledningskontoret konstaterar.

Utöver ett rent pekuniärt stöd har en politisk kurs lagts fast inom exempelvis kultursektorn som just syftar till att stärka fristående kulturutövares oberoende. Likaledes präglas politiken på idrottsområdet av uttalade ambitioner att stärka idrottsrörelsens självständighet. Min övertygelse är att det bästa sättet att stärka föreningslivet och vända den utveckling som skribenten uttrycker oro för är att stärka föreningarnas egen bärkraft och oberoende.

Enligt stadsledningskontorets redovisning uppgick stadens stöd genom kultur- nämnden och idrottsnämnden till cirka 218 mnkr 2007. Ställt i relation till att statens stöd till ungdomsorganisationerna via Ungdomsstyrelsen innevarande år uppskattas vara av ungefär samma omfattning, drygt 200 mnkr, måste stadens stöd betecknas som tillfredsställande. Till detta kommer andra stödformer, inte minst förmånliga taxor i idrottsanläggningar och andra lokaler i stadens ägo.

Jag delar således stadsledningskontorets bedömning att stadens föreningsstöd är väl avpassat och tar särskild hänsyn till verksamheter riktade till barn och ungdomar, vilket också är i överensstämmelse med bland annat stadens idrottspolitiska mål. Självklart ska staden framgent följa regeringens utredning av bland annat statsbidragens villkor för ungdomsorganisationer och om så är påkallat analysera eventuella konsekvenser för stadens föreningsstöd. Något särskilt utredningsuppdrag under kommunstyrelsen anser jag dock inte vara nödvändigt, utan frågan får en fullgod behandling av berörda facknämnder och stadsdelsnämnderna.

Jag föreslår att borgarrådsberedningen föreslår kommunstyrelsen besluta följande
Skrivelsen från Carin Jämtin (s) anses besvarad med vad föredragande borgarrådet anfört.

Stockholm den 30 oktober 2008

STEN NORDIN

Bilaga

Skrivelse från Carin Jämtin (s) om folkrörelsernas situation i Stockholm

Borgarrådsberedningen tillstyrker föredragande borgarrådets förslag.

Reservation anfördes av borgarråden *Roger Mogert (s)*, *Yvonne Ruwaida (mp)* och *Ann-Margarethe Livh (v)* enligt följande.

Vi föreslår borgarrådsberedningen föreslå kommunstyrelsen besluta att

1. Remittera skrivelsen till berörda nämnder och bolag, exempelvis stadsdelsnämnderna, idrottsnämnden, kulturnämnden, socialtjänstnämnden, äldrenämnden och Stockholm Business Region.
2. Uppdrag till stadsledningskontoret att i samverkan med berörda nämnder på allvar utreda frågan om hur folkrörelserna i Stockholm kan stärkas.

Det är anmärkningsvärt att detta ärende inte har remitterats till de nämnder som handhar stöd och bidragsgivning till Stockholms föreningsliv. Dessa nämnder bör rimligen vara de som har mest kontakt med föreningar och därmed rimligen mest kunskap om föreningslivets situation i Stockholm. Därför nämns också i skrivelsen att bredning bör vara bredd.

För kommunfullmäktige finns ett omfattande formellt beredningstvång men eftersom ärendet behandlas i kommunstyrelsen kommer majoriteten juridiskt undan. Men politik handlar inte bara om att komma undan. Politik handlar bland annat om att identifiera problem och att hitta rationella och goda lösningar. I denna skrivelse togs ett problem upp som vi tror långsiktigt behöver en lösning. Stockholms stad har potentiell och möjligheten att vara en del i denna lösning men majoriteten verkar inte vara intresserade ens av utreda problemet.

Den moderatledda majoriteten förefaller intresserad av att samarbeta med den ideella sektorn inom exempelvis äldreomsorgen och socialtjänsten men förefaller trots vackra ord inte vara seriöst intresserad av undersöka hur deras situation verkligen är eller vad vi kan göra för att hjälpa till att vända den neråtgående spiral med minskade medlemstal och aktiviteter som förefaller råda.

Kommunstyrelsen

Reservation anfördes av *Carin Jämtin, Roger Mogert, Tomas Rudin* och *Teres Lindberg* (alla s), *Emilia Hagberg* (mp) och *Ann-Margarethe Livh* (v) med hänvisning till reservationen av (s), (mp) och (v) i borgarrådsberedningen.

ÄRENDET

Oppositionsborgarrådet Carin Jämtin (s) har lämnat en skrivelse till kommunstyrelsen den 11 juni 2008 i vilken föreslås att kommunstyrelsen i samråd med berörda nämnder och bolag belyser och återkommer med förslag till kommunstyrelsen avseende följande frågor om folkrörelsernas situation i Stockholm:

- Vilka hinder upplevs som centrala för att behålla en hög aktivitet och många medlemmar inom föreningsverksamheterna?
- Är trösklarna vad gäller storlek för att få bidrag för höga?
- Missgynnas vissa typer av organisationer?
- Är det för krångligt att söka bidragen?
- Hur väl anpassat är bidragssystemet till nya organiseringsformer?
- Vilken roll spelar skolan i att skapa intresse för föreningsliv?
- Vilken tillgång har föreningslivet till skolan som arena för rekrytering?
- Finns det andra typer av stöd än det ekonomiska som föreningarna efterfrågar där staden kan bidra?

BEREDNING

Ärendet har remitterats till stadsledningskontoret. Inom stadsledningskontoret har ärendet beretts av stadsdirektörens stab.

Stadsledningskontoret

Stadsledningskontorets tjänsteutlåtande daterat den 26 augusti 2008 har i huvudsak följande lydelse.

Stadsledningskontoret delar skribentens bedömning om att ett aktivt deltagande i frivilligorganisationer är en viktig komponent av det civila samhället och den svenska demokratin.

Stadsledningskontoret anser att det är angeläget att följa utvecklingen av deltagande i ungdomsorganisationer men konstaterar att det inte primärt är en kommunal uppgift. Regeringen har som skribenten konstaterar under våren 2008 tillsatt en utredning som har i syfte att se över vissa frågor som rör statsbidraget och fördelningen av medel från AB Svenska Spel till ungdomsorganisationer. Utredaren ska också beakta vissa behov och brister i bidragssystemet som behandlas bland annat i rapporter från Ungdomsstyrelsen och Riksrevisionen.

Andra frågor som kommer att behandlas i utredningen är målen för statsbidraget, villkoren för bidraget, möjligheten till kontroll av medlemsantal och eventuella problem för underåriga att ingå i en ideell förenings styrelse. Utredaren ska också se över behovet av att införa särskilda regler för de nationella minoriteternas ungdomsorganisationer och för ungdomsorganisationer som är bildade på etnisk grund, att pröva för- och nackdelar med att införa ett mandatbaserat bidragssystem för de politiska ungdomsförbunden och att se över frågan om generationsövergripande verksamhet. Utredningen väntas vara färdig i februari 2009.

Det offentliga stöd till föreningslivet är i stort uppbyggt så att kommunerna ger stöd till det lokala föreningslivet, landstingen till föreningarnas distriktsorganisationer och staten till riksförbunden.

Det statliga stödet till ungdomsorganisationer via ungdomsstyrelsen uppgår 2008, inklusive överskott från Svenska spel till över 200 mnkr som fördelas till 91 ungdomsorganisationer. 2009 kommer enligt ungdomsstyrelsen stödet uppgå till 250 mnkr.

I Stockholms stad ger både idrottsnämnden och kulturnämnden bidrag till bland annat

frivilligorganisationer.

Stödet från kulturnämnden uppgick 2007 till totalt 160,1 mnkr varav 32,3 mnkr fördelades till folkbildningsverksamhet och 51 mnkr till verksamhets- och projektstöd inom olika konstområden.

Idrottsnämnden fördelade 2007 totalt 58 mnkr i föreningsstöd. Idrottsnämndens bidrag till föreningslivet riktar sig uteslutande till de av kommunfullmäktige prioriterade grupperna barn och ungdom samt personer med funktionsnedsättning.

Idrottsnämnden beslutade den 18 december 2007 om en revidering av reglerna för bidragsgivning till ideella Stockholmsföreningar med barn- och ungdomsverksamhet i Stockholms stad. Föreningsstödet ska riktas så att stadens integrationsarbete fortsätter att utvecklas och att flickor och pojkar får del av stöder i så lika utsträckning som möjligt. Bidrag beviljas inte till ekonomisk-, facklig- eller intresseförening.

Av regelverket framgår att för att en förening ska vara berättigad att söka medlemsbidrag ska den bedriva verksamhet i Stockholms stad, ha 20 stycken bidragsberättigade medlemmar (handikappförening 10 stycken) och över 50 procent av de bidragsberättigade medlemmarna ska vara boende i Stockholms stad. Bidragsberättigad medlem är den som är mellan 7 och 20 år, har deltagit vid minst 10 ledarledda aktiviteter under ett år och är medlem i föreningen enligt föreningens stadgar.

Idrottsnämnden arbetar aktivt med att stödja föreningslivet i Stockholm. Utöver medlemsbidraget kan idrottsnämnden bevilja nybildningsbidrag, läraryttbildningsbidrag, lägerbidrag, projektbidrag, skolovsbidrag, lokalkostnadsbidrag samt drifts- och investeringsbidrag. Därutöver har idrottsförvaltningen tagit fram en informationsskrift om hur det går till att bilda förening i syfte att stimulera en utveckling av föreningslivet i Stockholm.

Ett viktigt stöd för föreningslivet är också nolltaxan i stadens idrottsanläggningar och allmänna samlingslokaler samt möteslokaler i skolorna. Totalt får cirka 550 föreningar bidrag till sin ungdomsverksamhet och 800 föreningar nyttjar stödet nolltaxa eller subventionerad taxa.

Stockholms stads stöd till frivilligorganisationer är enligt stadsledningskontoret väl inriktat till att stödja barn- och ungdomsverksamhet och kraven som ställs på föreningarna i kombination med möjligheten att söka stöd för nystartade föreningar gör att det är relativt enkelt för ungdomsorganisationer att söka stöd från Stockholms stad.

Skrivelse angående folkrörelsernas situation i Stockholm av Carin Jämtin (s) föreslås därför anses besvarad med hänvisning till vad som anförts i stadsledningskontorets tjänsteutlåtande.